

Mai Vei Peresitedi Dieter F. Uchtdorf

Karua ni Daunivakasala ena Mataveiliutaki Taumada

Vakavinavinaka ena iTuvaki Kecega

*E sega beka ni dodonu me da vakasinaiti ena
vakavinavinaka, se cava ga na ituvaki ni bula eda
kunei keda kina?*

Ena loma ni vei yabaki, sa dau donumaki au na madigi tabu meu sotavi ira e vuqa na tamata ka sa vaka me sa tara sara tu na boto ni yalodra na nodra rarawa. Ena veigauna oqori, au dau vakarogoci ira na taciqu kei na ganequ lomani ka lolosi vata kei ira ena nodra icolacola. Au dau vakasamataka na veika meu tukuna vei ira, ka dau tovolea va-kaukauwa sara meu kila na sala meu vakacegui ira ka tokoni ira kina ena nodra vakatovolei.

Vakavuqa ni dau vu ni nodra rrawa na ka era nanuma me sa itinitini. Eso era sotava na kena sa mai tini e dua na isema vakamareqeti, me vaka nona mate e dua na daulomani se veitawasei kei na dua na lewe ni matuvale. Eso tale era nanuma ni ra sa yacova na itinitini ni veika era vakanuinui kina—na vakanuinui ni vakawati se vakalueni se vakabulai mai na dua na mate. Eso era sotava beka na itinitini ni nodra vakabauta, ni ra temaki ena domo eso ni veivakacalai kei na veisaqasaqa e vuravura ka vakavuna vei ira na vakatataro, se vakavuna

mera biuta sara ga na veika era a kila me dina ena dua na gauna.

Wale tikoga oqo se sa voleka vakalailai, au vakabauta, ni da sotava kece sara na veika ka vaka me na tasere kece kina na veisema ni noda vuravura, ka da na galili, cudru, ka veiciriyaki voli kina.

Ena rawa ni yaco vua e dua ga sa rawa. E sega ni dua me na tarova rawa.

E Rawa me da Vakavinavinaka

E duidui na kece na ka e yacovi keda tu, ka duidui vakakina na veika matailalai me baleta. Ia, au sa vulica ni tiko e dua na ka ka rawa ni kauta laivi na veika rarawa e rawa ni dau yaco mai kina noda bula. E tiko e dua na ka e rawa ni da cakava me kamica cake kina na bula, marautaki, ka lagilagi sara mada ga kina.

Sa rawa ni da vakavinavinaka!

Ena veisaqasaqa beka ena vuku vakavuravura ni vakaturi ni sa dodonu vei koya e bikai tu ena rarawa me vakavinavinaka tiko vua na Kalou. Ia o ira era biuta vakatikitiki na tavaya ni

rarawa ka laveta me kena isosomi na bilo ni vakavinavinaka era na rawa ni kunea e dua na wai ni veivakasavasavataki ni bula, vakacegu, kei na kilai.

Vaka tisaipeli i Karisito, eda sa vakaroti me da “vakavinavinakataka vua na Turaga [na noda] Kalou na nona isolisolisoli kecega,”¹ me da “seretaka na vakamolimoli vei Jiova,”² ka “vakavinavinakataka vua na Kalou.”³

Na cava e vakaroti keda kina na Kalou me da vakavinavinaka?

Na Nona ivakaro kece sara e soli me vakarautaka vei keda na veivakalouugatataki. Na ivakaro sai koya na madigi me da vakayagatataki kina na noda galala ni digidigi ka ciqoma na veivakalouugatataki. E kila tu na Tamada Vakalomalagi ni na kauta mai vei keda na reki dina kei na marau cecere na noda digitaka me da vakatorocaketaka na yalo ni dauvakavinavinaka.

Na Vakavinavinakataka ni Veika

Ia eso beka ena kaya, “Na cava beka meu vakavinavinakataka *tiko* ni sa kasura sobu tiko na noqu vuravura?”

De rairai e cala na noda raica vakatabakidua *tikoga* na veika me vakavinavinakataka. Ena dredre na vakatorocaketaka na yalo ni dauvakavinavinaka ke vakatau tikoga kina levu ni veivakalouugatataki eda rawa ni wilika na noda dau vakavinavinaka. E dina, ni bibi me dau vakawasomataki na “noda wilika noda kalougata”—ia

o ira kecega era a tovolea oqori era kila ni sa dua na ka saraga na kena levu—ia au sega ni vakabauta ni namaka vei keda na Turaga me lailai sobu na noda vakavinavinaka ena gauna ni vakatovolei mai na gauna ni sautu kei na tiko vinaka. Sa dina sara ni sega ni levu vei ira na ivakamacala mai na ivolanikalou era tukunikataka na vakavinavinakataki *ni* veika eso ia era vakatura na yalo se ivakarau ni dauvakavinavinaka.

E rawarawa na noda vakavinavina-kataka *na* ka ni toso vinaka tiko me vaka na ka eda vinakata na bula. Ia vakacava na gauna ka vaka mera ya-waki keda kina na veika eda diva tu?

E rawa beka niu vakatura me da raica vaka dua na tikinibula, na dauvakinavinaka, me dua na ivakarau ni bula ka tutani vakaikoya mai na noda itutu ni bula ena gauna oqo? Ena dua tale na kena itukutukuni, au vakatura tiko me da sa kua ni dau vakavinavinakataka tiko ga *na* veika eso, ka me da vakanamata ena vakavinavinakataki *ni* veika e yaco veikeda”—se cava ga na kena ituvaki.

E dua na italicanoa makawa baleta e dua na dauveiqaravi e valenikana ka taroga e dua ka laki kana yani se a

taleitaka beka na kakana. A tukuna na vulagi ni totoka na ka taucoko, ia ke a levu cake na madrai, ke totoka cake tale vakalevu. Ena siga ka tarava, ni lesu tale mai na turaga oqo, e vakaruataka o dauveiqaravi na levu ni madrai, e solia vua e va na tikina ka sega ni rua ga, ia a sega ga ni marautaka na turaga oqo. Ena siga ka tarava se baci vakaruataka tale o dauveiqaravi na levu ni madrai, ia a dreve ga.

Ena ikava ni siga, sa vinakata sara vakaukauwa o dauveiqaravi me vakamarautaka na turaga oya. A kauta mai e dua na ibuli madrai ciwa na fute (3 na mita) na kena balavu, musuka veimama, ka solia yani ena matadredre, vua na vulagi. Ka dua na ka sara nona via raica na ka ena cakava na turaga oya.

Ni sa kana oti, a rai cake na turaga oqo ka kaya, “Totoka me vaka ena veigauna kece. Ia au raica ni o sa lesu tale ki na soli ni rua walega na tiki ni madrai.”

Na Vakavinavinakataki ni Noda iTuvaki ni Bula

Kemuni na taciqui kei na ganequ lomani, e noda na digidigi. E rawa ni da digitaka me da yalana na noda

vakavinavinaka, me vakatau ena vei-vakalougatataki eda nanuma ni sega vei keda. Se rawa ni da digitaka me da vakataki Nifai, ka a sega vakadua ni bau druka na yalona, e dau vakavinavinaka. Ni rau vesuki koya na tuakana ena waqa—ka tara ko koya me kauti iratou ki na vanua yalataki—sa dua na ka na momosi ni nona qurulasawa kei na ilabenika “sa vuce vakalevu sara,” ka sa voleka ni tilomi ira na wasaliwa titobu. “Ia, a, kaya ga o Nifai, “Au sa sega ni vosakudrukudrutaka na Turaga, au sa vakararavi ga vua na noqu Kalou, ka vakacaucautaki Koya ena veisiga.”⁴

E rawa ni da digitaka me da vakataki Jope, e vaka ni sa tu vua na ka kecega qai yali kece mai vua. Ia e kaya kina o Jope, “Au a luvawale niu a lako mai na ketei tinaqu, au na luvawale tallega niu sa suka . . . : sa solia ko Jiova, ka sa kauta tani ko Jiova; me vakavinavinakataki ga na yaca i Jiova.”⁵

E rawa ni da digitaka me da vakataki ira na ivuvu ni Momani, era dau maroroya voli e dua na yalo ni vakavinavinaka ena nodra ilakolako berabera ka mosimosi ki na Bucabuca Levu na Salt Lake, ena lagalagasere kei na meke sara madaga ni vakalagilagi

ni vinaka ni Kalou.⁶ E vuqa vei keda ke ra a vakasuka, vosakudrukudru, ka losivaka beka na dredre ni ilakolako.

E rawa ni da digitaka me da vaka na Parofita o Josefa Simici, ni kaivesu voli ena ituvaki vakasisila ni Valeniveivesu, a vola na veimalanivosa vakauqeti oqo: “Oi kemudou na wekaqu lomani, me da kitaka na veika kecega eda sa rawata ena yalomamarau; io me da na tudei sara ka nuitaka tu me da na raica na veivakabulai ni Kalou, io me da raica na ligana ni sa vakaraitaka mai.”⁷

E rawa ni da digitaka me da vakavavinaka, se cava ga e yaco.

Na mataqali vakavavinaka vaka-oqori ena ulabaleta na veika kecega e yaco wavoliti keda. Ena vakamalu-malumutaka na yolorarawa, yalolailai, kei na yaluma. Ena seraka mai na kena totoka ena dela ni waicevata ni vulaibatabata me vaka ga ena raragi ni vulaikatakata.

Ni da vakavavinaka vua na Kalou *ena* noda ituvaki, ena rawa ni da vakila na vakacegu malumu ena loma ni gauna dredre. Ena gauna ni rarawa, e se rawa tikoga ni da laveta cake na yaloda ena vakacaucau. Ena mosi, e rawa ni da vakalagilagia na Veisorovaki nei Karisito. Ena batabata ni rarawa bibi, e rawa ni da vakila na voleka kei na raragi ni imoko nei lomalagi.

Ena so na gauna eda dau nanuma ni vakavavinaka e dua na ka eda dau cakava ni sa wali *oti* na noda leqa, ia sa dua na rai lekaleka oqori. Na cava soti ena veika ni bula eda dau calata ni da waraka me da raica na drodrolagi me da qai vakavavinaka vua na Kalou ni sa tau na uca?

Na vakavavinaka ena gauna ni leqa e *sega* ni kena ibalebale ni da taleitaka na veika eda sotava. E *kena* ibalebale ga mai na mata ni vakabauta eda sa raibaleta kina na dredre eda sotava tiko nikua.

Oqo e sega ni vakavavinaka ga ni tebenigusu ia e ka ni yalo. Sai koya na vakavavinaka ena vakabula na yalo ka vakarabailevutaka na vakasama.

Na Vakavavinaka sa iVakaraitaki ni Vakabauta

Ni da vakavavinaka *ena* veika eda sotava sai ivakaraitaki ni noda vakabauta na Kalou. E gadrevi kina me da vakabauta na Kalou ka nuitaka na veika eda sega beka ni raica ia era ka dina.⁸ Ni da vakavavinaka, eda sa muria kina na ivakaraitaki ni noda iVakabula lomani, ka a kaya, “Me kakua ni yaco na noqu lewa, me yaco ga na nomuni lewa.”⁹

Na vakavavinaka dina e dua na ivakaraitaki ni vakauinui *kei na* ivakadinadina. Ena yaco mai ena noda

vakadinadina ni da sega ni dau kila kece sara na veika me baleta na vakinavolei ni bula ia eda vakabauta ni na qai vakakina ena dua na siga.

Ena veika kece e yaco, na veika eda vakila me baleta na vakavavinaka ena dau sotavi ena levu ni dina vakalou eda *sa* kila: ni sa solia na Tamada vei ira na Luvena na ituvatuva cecere ni marau; ena vuku ni Nona Veisorovaki na Luvena, o Jisu Karisito, ena rawa kina ni da bula me tawamudu kei ira na noda daulomani; ena ivakataotioti, eda na taukena na yago vakalagilagi, taucoko, ka sega ni mate rawa, sega kina na tauvimate se na lokiloki; ka na vakaisosomitaki na wai ni matada ni rarawa ena veika sa yali vei keda, ena marau levu kei na reki, “na ivakarau vinaka, ka tabaki sobu, ka kuretaki vata ka vuabale.”¹⁰

Sai koya sara ga na ivakadinadina vaka-oqo ka veisautaki ira na iApositolo ni iVakabula mai na tamata rerere, dau vakanitiqa me ra Italai marau ni iVakavuvuli. Ena veiauwa ni oti Nona Vakamatei ena Kauveilatai, a tilomi ira na yaluma kei na rarawa, ka sega ni ra ciqoma rawa na veika se qai yaco. Ia e dua na ka e veisautaka na veika kece oqori. A rairai vei iratou na nodratou Turaga ka tukuna, “Raica na ligaqu kei na yavaqu, sai Au dina ga.”¹¹

Raymond, Alberta, Kanada

Ni ratou vakadinadinataka na iApositolo na Karisito sa vakaturi cake—ni ratou vakila na Tucake tale lagilagi ni nodratou iVakabula lomani—sa yaco me ratou tamata duatani. E sega ni dua na ka me tarovi iratou ena nodratou qarava vinaka nodratou itavi. Eratou ciqoma ena yaloqaqa kei na yalodina na veivakararawataki, vosavakacacani, kei na mate sara mada ga ena rawa ni yaco vei iratou ena vuku ni nodratou ivakadinadina.¹² Eratou sega ni yavalati mai na nodratou vaka-caucautaka ka qarava tiko na nodratou Turaga. Eratou veisautaka na bula ni tamata ena veivanua kecega. Eratou veisautaka na vuravura.

E sega ni gadrevi sara mo raica na iVakabula, me vakataki iratou na iApositolo, mo vakila kina na veisau vata a yaco. Na nomu ivakadinadina kei Karisito, ka vakavuna na Yalo Tabu, e rawa ni na vupei iko mo raibaleta na veitinitini rarawataki ni bula oqo ka raica na mataka serau sa vakarautaka na Dauveivueti kei vuravura.

Eda a Seg a ni Buli me baleta na iTinitini

Ena rarama ni veika eda kila me baleta na noda veimataka tawamudu, sa rauta me veigauna eda sotava kina na itinitini ni veika ena bula, sa vaka me da sega ni dau ciqoma rawa? E vaka me dua na ka e tiko e lomada ka dau

vorata rawa tiko na itinitini ni veika.

Na cava na vuna? Baleta ni da buli mai na veika ni tawamudu. Eda a bulatawamudu, luvena na Kalou Kaukauwa, ka yacana ko Tawamudu¹³ o koya sa yalataka tu na veivakalou-gatataki e sega ni wiliki rawa. E sega ni keda icavacava na itinitini ni ka.

Na levu ni noda vulica na kospeli i Jisu Karisito, na levu ni noda qai kila ni itinitini eke ena bula oqo era sega sara ga ni itinitini. Era itatao walega—na cegu vakalailai ka na yaco ena dua na siga me somidi ni vakatauvatani kei na marau tawamudu e waraki ira tu na yalodina.

Au sa vakavinavinaka vua na Tamaqu Vakalomalagi ni sega ena Nona ituvaluva ni marau na itinitini dina, ia na itekitekiu tawamudu ga.

Era na Lagilagi na Dauvakavinavinaka

Kemuni na taciqui kei na ganequ, e sega beka ni dodonu me da vakasina-iti ena vakavinavinaka, se cava ga na ituvali ni bula eda kunei keda kina?

E sega beka ni dodonu me da “vakavinavinaka [kina] vua na Kalou”¹⁴

“Sa sega li ni kilikili me datou marau ena ka oqo?”¹⁵

Eda na vakalou-gatataki vakalevu sara kevaka eda dau kidava na caka-caka tiko ni liga ni Kalou ena noda bula vakasakiti. Na dauvakavinavinakataka

tiko na Tamada mai Lomalagi ena vakarabailevutaka na noda vakasama ka matata kina noda rai. Ena vakau-qeta na yalomalua ka tara cake na noda daunanumi ira na wekada kei na ibulibuli kece ni Kalou. Na vakavinavinaka e idewadewa kina na itovo kece Vakarisito! Na yalo dauvakavinavinaka e vakatubura na ivalavala dodonu kecega.¹⁶

Sa solia vei keda na Turaga na Nona yalayala ni o ira ka “vakavinavinakataka na ka kecega sa soli vei ira era na *vakalou-gatataki*; ia ena soli me kena ikuri [vei ira], na veika kecega e vuravura, io ena yadrau ka sivia”¹⁷

Me da “dau vakavinavinakataka vua e veisiga”¹⁸—vakauasivi ena veitinitini sega ni dau vakamacalataki rawa ka tiki tu ni bula oqo. Me da vakatara me rabalevu cake na yaloda ena vakavinavinaka vua na Tamada Vakalomalagi dauloloma. Me da dau vakarogoya tikoga na domoda ka vakaraitaka ena vosa kei na ivalavalna noda vakavinavinaka vua na Tamada mai Lomalagi kei na Luvena Daulomani, o Jisu Karisito. Au masuta na veika oqo, ka laiva vei kemuni na noqu ivakadinadina kei na veivakalou-gatataki, ena yaca ni noda iVakavuvuli, o Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. Vunau kei na Veiyalayalati 59:7; raica talega na Efeso 5:20; 1 Cesalonaika 5:18; Mosaia 26:39; Alama 7:23; Vunau kei na Veiyalayalati 98:1.
2. Same 147:7.
3. Alama 37:37.
4. Raica na 1 Nifai 18:10–16.
5. Jope 1:21.
6. Me baleta nodra ivakaraitaki na ivuvunilotu dau mamara tu ga na nodra itovo ni bula e dina ni tu na dredre vaka-tameria, raica na Andrew D. Olsen, *The Price We Paid: The Extraordinary Story of the Willie and Martin Handcart Pioneers* (2006), 10, 366–67.
7. Vunau kei na Veiyalayalati 123:17.
8. Raica na Alama 32:21.
9. Luke 22:42.
10. Luke 6:38.
11. Luke 24:39.
12. Raica na Roma 5:3; 2 Korinica 4:17; 12:10.
13. Raica na Mosese 1:3.
14. Alama 37:37.
15. Alama 26:13.
16. Raica na Marcus Tullius Cicero, *Oratio Pro Cneio Plancio*, XXXIII, wase 80; tukuni mai vei Joseph B. Wirthlin, “Live in Thanksgiving Daily,” *Ensign*, Sept. 2001, 8.
17. Vunau kei na Veiyalayalati 78:19; vaka-kuritaki.
18. Alama 34:38.

